

Bruksela, 4 kwietnia 2022 r.
(OR. pl)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0095(COD)

7854/22
ADD 8

COMPET 210
IND 104
MI 255
ENER 123
ENV 318
CONSOM 82
CODEC 433
IA 37

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	31 marca 2022 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	SWD(2022) 83 final
Dotyczy:	DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW [...] Towarzyszący dokumentowi: wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2022) 83 final.

Załącznik: SWD(2022) 83 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.3.2022 r.
SWD(2022) 83 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

[...]

Towarzyszący dokumentowi:

wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla
zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE

{COM(2022) 142 final} - {SEC(2022) 165 final} - {SWD(2022) 81 final} -
{SWD(2022) 82 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
Głównym problemem jest fakt, że konsumpcja i produkcja nie są zrównoważone oraz że nie są odpowiednio uwzględnione w obowiązujących przepisach unijnych dotyczących produktów i rynku wewnętrznego, co prowadzi do coraz większej rozbieżności przepisów krajowych dotyczących zrównoważonego charakteru produktów. <u>Problem szczegółowy 1:</u> <i>Koncepcja produktu nie uwzględnia w wystarczającym stopniu jego wpływu na środowisko w cyklu życia, w tym aspektów związanych z obiegiem zamkniętym.</i> W rezultacie produkty są często wymieniane, co wiąże się ze znacznym zużyciem energii i zasobów w celu wytworzenia i dystrybucji nowych produktów oraz pozbycia się starych. <u>Problem szczegółowy 2:</u> <i>Podmiotom gospodarczym i obywatelom nadal zbyt trudno jest dokonywać zrównoważonych wyborów w odniesieniu do produktów,</i> ponieważ brakuje odpowiednich informacji i przystępnych cenowo wariantów. Prowadzi to do niewykorzystanych możliwości w zakresie zrównoważoności i działań umożliwiających zachowanie wartości, ograniczonego popytu na materiały wtórne oraz przeszkód w przyjmowaniu modeli biznesowych o obiegu zamkniętym. <u>Problem szczegółowy 3:</u> <i>Nieoptymalne stosowanie obowiązujących przepisów dotyczących ekoprojektu</i> Chociaż zasadniczo dyrektywa w sprawie ekoprojektu okazała się skuteczna, jej pełny potencjał nie jest systematycznie wykorzystywany. Obecnie zakres dyrektywy jest ograniczony do produktów związanych z energią, podczas gdy inne produkty również mają istotny wpływ na środowisko. Innymi kluczowymi zagadnieniami, którymi należy się zająć, są znaczne opóźnienia w przyjmowaniu nowych przepisów dotyczących produktów oraz brak zgodności z wymogami.
Jaki jest cel inicjatywy?
Głównym celem inicjatywy jest zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko i społeczeństwo w cyklu życia produktów oraz poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego. Do celów szczegółowych należą: 1. zwiększenie zrównoważonego charakteru produktów 2. lepszy dostęp do informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju w całym łańcuchu dostaw 3. zachęcanie do tworzenia bardziej zrównoważonych produktów i modeli biznesowych w celu poprawy zachowania wartości 4. poprawa stosowania ram legislacyjnych dotyczących zrównoważonych produktów.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
W celu zapewnienia zharmonizowanego i dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego we wszystkich państwach członkowskich, a tym samym równych warunków działania dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na rynku wewnętrznym, konieczne jest wprowadzenie wspólnego zbioru przepisów obejmujących wymogi dotyczące produktów oraz obowiązek przedstawiania wiarygodnych informacji użytkownikom końcowym. Bez inicjatywy na szczeblu UE oraz jej skutecznego wdrożenia problemy, które przeanalizowano w ramach niniejszej oceny skutków, nie znajdą pełnego i spójnego rozwiązania w całej UE. Inicjatywy krajowe (z których część jest już realizowana), chociaż niosą za sobą pewne korzyści na szczeblu krajowym, nieuchronnie doprowadzą do dalszej fragmentacji rynku wewnętrznego i skomplikują konsumentom dokonywanie wyborów.
B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?
W odniesieniu do 6 głównych wariantów i w porównaniu ze scenariuszem bazowym (wariant 1) bierze się pod uwagę kilka wariantów szczegółowych. Warianty dotyczą: • rozszerzenia zakresu produktów w przepisach dotyczących ekoprojektu (wariant 2) • rozszerzenia wymogów dotyczących zrównoważonego charakteru produktów (wariant 3) • informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju dla konsumentów oraz ich wymiany między przedsiębiorstwami (wariant 4) • nagradzania bardziej zrównoważonych produktów poprzez zachęty (wariant 5) • działań na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i zachowania wartości (wariant 6) • skuteczniejszego stosowania ram ekoprojektu (wariant 7). Preferowane połączenie wariantów obejmuje działania przewidziane w każdym z wariantów, w tym

rozszerzenie zakresu ekoprojektu na szeroką gamę produktów takich jak wyroby włókiennicze, wyroby meblarskie i produkty pośrednie o silnym wpływie na środowisko; znaczące zwiększenie przewidzianych w nim wymogów dotyczących zrównoważonego charakteru; wprowadzenie nowych wymogów informacyjnych dla produktów, w tym ustanowienie cyfrowego paszportu produktu. Wśród innych działań wymieniać można zachęty ze strony organów publicznych dotyczące zrównoważonych produktów i środki mające na celu zapobieganie niszczeniu niesprzedanych produktów konsumpcyjnych. Przewidziano również szereg środków służących poprawie skuteczności stosowania przepisów dotyczących ekoprojektu.

Jakie są poglądy różnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Większość zainteresowanych stron opowiedziała się za wszechstronnym zakresem ram inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów, które obejmują szeroką gamę produktów i przyjmują podejście uwzględniające cały cykl życia. Wsparcie dla rozszerzenia zakresu ekoprojektu jest silne, przy czym panuje ogólna zgoda co do tego, że sektory określone w planie działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym¹ należy traktować priorytetowo – w szczególności producenci/importerzy opowiedzieli się za podejściem, które w pełni uwzględnia specyfikę produktu. Panuje powszechna zgoda (w tym ze strony producentów/importerów, MŚP, sprzedawców detalicznych i podmiotów gospodarujących odpadami) co do tego, że brak jasnych, kompleksowych i wiążących przepisów oraz brak wiarygodnych informacji, podobnie jak nierówne egzekwowanie wymogów dotyczących zrównoważonego charakteru produktów, stanowią przeszkody dla większej dostępności zrównoważonych produktów. Wyraża większość wszystkich grup zainteresowanych stron ogólnie popiera pomysł wprowadzenia cyfrowego paszportu produktu. Przeważająca większość wszystkich zainteresowanych stron (w tym organów publicznych) wyraziła poparcie dla obowiązkowych zielonych zamówień publicznych i zgodziła się co do tego, że potrzebnych jest więcej zachęt, aby skierować popyt ku zrównoważonym produktom. Bardziej zdecydowane działania w zakresie egzekwowania przepisów i nadzoru rynku (np. inspekcje czy kontrole) są postrzegane jako konieczne działania towarzyszące wdrożeniu inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Obywatele skorzystają na szerszej dostępności bardziej zrównoważonych produktów i wariantów dotyczących produktów (takich jak naprawa). Produkty o najmniejszej efektywności będą stopniowo usuwane z rynku, co zapewni korzyści takie jak większa trwałość produktów, ich niezawodność i możliwość naprawy. Wymogi mające na celu zapewnienie wysokiej jakości recyklingu produktów oraz zwiększenie zawartości materiałów z recyklingu w produktach przyczynią się do zwiększenia podaży surowców wtórnych i popytu na te surowce. Większa dostępność informacji dotyczących aspektu zrównoważoności produktów powinna ułatwić konsumentom wybór i stanowić uzupełnienie innych unijnych inicjatyw w tym obszarze². Środki mające na celu ukierunkowanie publicznej siły nabywczej na najbardziej zrównoważone produkty, zachowanie wartości i propagowanie praktyk gospodarki o obiegu zamkniętym przyczynią się do ekologizacji rynku. Ogólnie rzecz biorąc, nastąpi znaczna ekologizacja rynku produktów, co przyniesie korzyści gospodarcze i społeczne. Pojawia się także wymierne korzyści dla środowiska, w tym znaczna redukcja emisji gazów cieplarnianych.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Z powodu przewidywanej architektury ramowej inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów ogólne koszty preferowanych wariantów są trudne do precyzyjnego oszacowania. Chociaż wystąpią pewne koszty początkowe związane z ustanowieniem ram i opracowaniem środków w ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów, najwyższe koszty zostaną prawdopodobnie poniesione dopiero po ustanowieniu tych środków dla produktów priorytetowych. Ogólnie rzecz biorąc, oznacza to prawdopodobny wzrost kosztów dla podmiotów gospodarczych biorących udział w wytwarzaniu produktów, przy czym niektóre z tych kosztów zostaną przeniesione na konsumentów. Jak pokazuje jednak doświadczenie we wdrażaniu dyrektywy w sprawie ekoprojektu, w perspektywie długoterminowej wyższe koszty są rekompensowane z nadwyżką przez oszczędności finansowe konsumentów. W ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów istnieje również wyraźny potencjał uzyskania korzyści z wydłużenia okresu eksploatacji i usprawnienia procesu produkcji. Ponadto wzrost kosztów produkcji mógłby być także zrównoważony przez oszczędności w całym

¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_en

² W szczególności [inicjatywy na rzecz twierdzeń dotyczących ekologiczności](#) oraz inicjatywy na rzecz [wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie przechodzenia na zieloną gospodarkę](#).

łańcuchu wartości uzyskane przez inne przedsiębiorstwa. Wszystkie środki w ramach inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów będą poparte ocenami skutków i procesami konsultacji, w ramach których zbadane zostaną koszty i korzyści w celu zapewnienia proporcjonalności.

Jakie są skutki dla MŚP i konkurencyjności?

Przedsiębiorstwa, w tym MŚP, będą musiały ponieść dodatkowe koszty, które zostaną przeanalizowane w kontekście przyszłych środków wykonawczych, a możliwości ich złagodzenia zostaną uwzględnione w towarzyszących ocenach skutków. Wszelkie koszty przestrzegania przepisów będą proporcjonalne, a niektóre z tych kosztów mogą zostać przeniesione na konsumentów (oczekuje się, że z kolei te koszty zostaną zrównoważone na przestrzeni czasu, jak opisano powyżej). W przypadku przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną w UE zharmonizowane wymogi na szczeblu unijnym mogą doprowadzić do obniżenia ogólnych kosztów przestrzegania przepisów, zważywszy na to, że zastąpią one różne obowiązujące lub planowane wymogi na szczeblu krajowym. Wystąpią również bezpośrednie korzyści dla konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym wynikające z przeniesienia działalności z przetwarzania surowców pierwotnych na przetwarzanie surowców wtórnych oraz z produkcji produktów na konserwację, ponowne użycie, odnawianie, naprawę i sprzedaż towarów używanych, co – jak się oczekuje – przyniesie znaczące korzyści MŚP, ponieważ przedsiębiorstwa te są najbardziej aktywne w tych sektorach. Chociaż MŚP sugerowały, że niektóre najważniejsze środki w ramach preferowanych wariantów strategicznych mogą mieć pewne negatywne skutki, wiele z nich uważa również, że można je zrównoważyć oraz że z czasem mogą one przynieść wartość dodaną (np. dzięki mniejszym wydatkom na materiały; większej lojalności klientów; lepszemu dostępowi do rynku dla bardziej ekologicznych produktów; poprawie reputacji itp.).

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

W wyniku zastosowania preferowanych wariantów państwa członkowskie będą musiały ponieść koszty administracyjne, w szczególności związane z koniecznością zapewnienia dodatkowych zasobów ludzkich. Ogólnie rzecz biorąc, nie oczekuje się, aby były one znaczące w porównaniu z korzyściami gospodarczymi, środowiskowymi i społecznymi wariantów.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Wymogi miałyby zastosowanie w sposób niedyskryminujący do przedsiębiorstw europejskich i pozaeuropejskich, co zapewniłoby równe szanse dla zrównoważonych produktów wprowadzanych na rynek UE. Wymogi byłyby zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami handlowymi UE.

D. Działania następce

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Ocena inicjatywy dotyczącej zrównoważonych produktów, która będzie miała miejsce osiem lat po jej wejściu w życie, będzie się opierać na badaniach przeglądowych konkretnych grup produktów i umożliwi sprawdzenie, które elementy funkcjonują dobrze, a które wymagają poprawy.